A°. 1828. N°. 27.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 1 Maart.

BEVELSCHRIFT.

Wij Mr. *Cornelis Felix van Maanen*, Minister van Justitie, als door Zijne Majesteit bij voortduring belast met de waarneming der functien van Eersten President van het Hoog Geregtshof in *'s Gravenhage*,

Bevelen, uit krachte van de Wet, dat de Assises in de Provincie *Gelderland* voor het eerste vierendeels jaars van den jare 1828, zullen geopend worden te *Arnhem* op Maandag den 31. Maart eerstkomende, des morgens ten tien ure; op den voet, bepaald bij de artikelen 16, 17 en 18 der Publicatie van den 11. December 1813.

Benoemen, om dezelve te presideren, den Heer Mr. *Jacobus Douw Loke*, raad in bovengemeld Hoog Geregtshof;

En gelasten, dat deze ter diligentie van den Heer Prokureur-Generaal zal worden bekend gemaakt en afgekondigd.

Aldus gedaan te 's Gravenhage den 7. Februarij 1828.

VAN MAANEN.

Van wege den Heer Eersten President:

De fungerende Eerste Griffier van het Hoog Geregtshof:

J. H. SPEIRMAN.

FRANKFORT, den 26. Februarij.

Heden heeft men nog de volgende berigten uit Konstantinopel, van den 26. Januarij, ontvangen: Het is bijna niet mogelijk een denkbeeld te geven van den ellendigen toestand, waarin zich sedert 14 dagen de Armenische christenen, zonder uitzondering, bevinden. Na de strenge maatregelen tegen de Franken, waarvan reeds melding is gemaakt, verscheen den 12. dezer een fermah, volgens welke 27000 katholijke Armeniers Pera en Galata moesten verlaten. Dit bevel werd met alle gestrengheid ten uitvoer gebragt. Door de tusschenkomst van den Oostenrijkschen internuncius, den heer *von Ottenfels*, en de Armenische primaten, verkregen enkel de Bliaden, grijsaards van 70 tot 80 jaren en hoog zwangere vrouwen, verlof om te blijven. Nu begon, om zoo te zeggen, eene volksverhuizing. Uit Pera en Galata werden duizende ongelukkige Armeniers scheep gebragt. Hunne woningen werden dadelijk door moslims en soldaten bezet, en die der rijken, welke men in de gevangenis heeft geworpen, ten behoeve der schatkist in beslag genomen. Pera en Galata waren binnen weinig dagen half zonder bewoners. Met angst en bekommernis hadden de roomsch katholijke Armeniers, in de laatste 14 dagen, de ontwikkeling van hun lot te gemoet gezien, toen het berigt van den Armenischen patriarch, met de hier voren gemelden fermah uit Konstantinopel aankwam, en hun het bevel bragt, dat zij Pera en Galata verlaten, en zich te Konstantinopel vestigen moesten. Op straffe des doods werd hun daarbij aangezegd, dat zij alleen als raijas blijven konden en de kerk van den patriarch moesten bezoeken. Wie aan dit bevel niet voldeed, moest zonder genade vertrekken. Na het ontvangen van dit bevel, verzamelden zich de zoodanigen der roomsch katholijke Armeniers, die voornemens waren te blijven, en gaven, met de priesters aan hun hoofd, de verklaring af, dat zij naar Konstantinopel overkomen en als raijas leven zouden, doch liever den martelaars-dood wilden sterven, dan hun geloof verzaken. Toen de aanzienlijksten met deze verklaring bij den patriarch kwamen, wendde hij te vergeefs alles aan, om hen van dit voornemen af te brengen, en hen met zijne kerk te vereenigen; allen waren te zeer aan hunne godsdienst gehecht. Zoodra deze harde maatregelen bij het diplomatieke ligchaam bekend werden, zond de heer *von Ottenfels* zijnen tolk naar den reis-effendi, en beriep zich op het Carlawitzer vredes-verdrag, waarbij aan Oostenrijk de bescherming van de katholijken wordt toegekend. Maar de reis-effendi, waarschijnlijk gedachtig aan het lot van den kiaja-bei, die, omdat hij de strenge maatregelen wilde verzachten, afgezet en naar Angora verbannen werd, zond den Oostenrijkschen tolk, gelijk mede de tolken van de Nederlandsche en de Sardinische gezanten, met ontwijkende en niets beduidende antwoorden terug. Driemaal vernieuwde de heer *von Ottenfels* zijne pogingen, zonder echter het geringste te kunnen uitrigten. Sedert dien tijd heeft er geene gemeenschap meer met hem en den reis-effendi plaats gehad, en sommigen spreken reeds van een vertrek van den Oostenrijken internuncius, alsmede van den Pruissischen gezant, den heer *von Miltitz*. — De toestand van Konstantinopel is over het algemeen onrustbarend, en alle hoop op eenig vergelijk, van welken aard ook, is voor het tegenwoordige verdwenen. De woede der moslims tegen de Christenen, door de fermans en hattischerifs aangevuurd, neemt zoodanig van dag tot dag de overhand, dat alles te vreezen staat. Hierbij komt nog, dat er meer dan 100,000 Aziaten worden verwacht, bij welker komst welligt alles in rep en roer zal geraken.

Van den 27. Februarij.

Volgens berigten uit Ancona, van den 13. dezer, was de Engelsche gezant bij de Porte, de heer *Stratford Canning*, met zijne familie, aldaar aangekomen. Men dacht, dat hij, volgens nadere aanschrijving, weder naar Corfu zou vertrekken.

— Uit Triest wordt den 18. dezer gemeld, dat twee dagen te voren een Russisch transportschip met de goederen van den heer *van Ribeaupierre* aldaar was aangekomen, en dat ook het fregat, aan boord van hetwelk zich deze gezant bevond, in de nabijheid dier stad was geweest. Volgens eene uit Triest aan hem medegedeelde aanschrijving van zijn hof, zou hij naar Corfu teruggekeerd zijn.

— Tijdingen uit Syra van den 1. Januarij melden, dat de Grieken op Scio vorderingen maken, en met hunne mijnen onder het kasteel zoo ver gekomen waren, dat de Turken eene kapitulatie voorgeslagen hadden, die echter de overste *Fabvier* niet had willen aannemen.

LONDEN, den 23. Februarij.

In de zitting van het Lagerhuis van gisteren heeft de heer *Maberley*, die altijd tot de oppositie-partij van de Whigs heeft behoord, over het traktaat van den 6. Julij gesproken. Hij zeide, dat het een ongelukkig, ondienstig en onbillijk traktaat was. « Ik hoop » vervolgde hij « dat het zonder verder gevolg zal blijven. » Deze aanmerkingen van den heer *Maberley* werden aan beide zijden van het huis toegejuicht, en niet een lid heeft zijne afkeuring te kennen gegeven. Lord *Althorp*, een der aanzienlijkste Whigs, sprak, in eene vroegere zitting, over het traktaat bijna in denzelfden geest. Het schijnt, dat bijna een ieder in Engeland is tegen de staatkunde van het vorige ministerie met opzigt tot Turkije, en men voor eenen oorlog met de Porte zeer beducht is, uit hoofde men Rusland niet vertrouwt en deszelfs legers ongaarne in het Oosten zou zien.

PARYS, den 25. Februarij.

De partij van *Villèle* vaart hevig uit tegen de roijalisten, die zich bij de liberalen gevoegd, en aan deze nu reeds de meerderheid in de kamer der afgevaardigden verzekerd hebben. Om hen te grieven, schijnt deze gewezen minister bij den Koning, bij wien hij nog steeds in hooge gunst staat, uitgewerkt te hebben, dat noch de heer *Delalot*, noch de heer *Hyde de Neuville*, schoon zij de meeste stemmen hadden, tot president der kamer benoemd zijn, maar aan den heer *Roijer-Collard*, die de derde kandidaat was, de voorkeur gegeven is. In de zitting der kamer van heden, is van zijne benoeming tot president kennis gegeven, gelijk uit het volgende verslag derzelve nader blijkt.

Omstreeks drie ure komen de ministers *de Caux* en *St. Cricq* de zaal binnen. Eenige oogenblikken daarna volgt de heer *de Martignac*. (Nieuwsgierig opzien in de geheele vergadering).

Bij zijne komst in de zaal, geeft de minister van binnenlandsche zaken eene boodschap over aan een der deurwaarders, die dezelve aan den tijdelijken voorzitter brengt. (Verdubbelde belangstelling).

De voorzitter staat op en ringelt met de schel. (Het wordt terstond geheel stil in de vergadering.)

De voorzitter met eene forsche stem: Ik zal de kamer berigt geven van de boodschap, betrekkelijk de benoeming van den president der kamer. Zoo luidt vooreerst de brief van den minister van binnenlandsche zaken:

« Mijnheer de president. Ik heb de eer u bij deze te doen toekomen een afschrift van de ordonnantie des Konings, waarbij de heer *Roijer-Collard* tot president van de kamer der afgevaardigden benoemd wordt. » (Algemeene beweging in de zaal).

Links: — *Leve de Koning! leve de Koning!* — (Diep stilzwijgen regts.)

Op de tribunes wordt in de handen geklapt. (Regts: stilte! stilte!)

Na eenigen tijd gewacht te hebben, begint de voorzitter weder te spreken en leest de volgende koninklijke ordonnantie:

« Gezien de boodschap van den 23. dezer, waarbij de kamer der afge-« vaardigden ons als kandidaten tot het voorzitterschap heeft voorgedra-« gen de heeren *Delalot*, *Hyde de Neuville*, *Roijer-Collard*, *Gau-« thier* en *Casimir-Perrier*, — Hebben wij benoemd en benoemen tot president van de kamer der afgevaardigden den heer *Roijer-Collard*.

Nieuwe blijken van tevredenheid worden in de vergadering gegeven. Aller blikken wenden zich naar de bank van de linker zijde, waar de heer *Roijer-Collard* zat, maar deze heer had vóór een half uur de vergadering verlaten.

De heer *Ravez* heeft zich in deze zitting slechts even laten zien. De heer *de la Bourdonnaije* was eenigen tijd druk in gesprek met eenige leden van de regter zijde. De laatste is heden ook bij den Koning geweest en heeft langen tijd met Z. M. gesproken.

— Wij hebben een staal van anglomanie te melden, zoo als men tot dus verre nog niet gezien heeft, en waarmede onze zeden zich evenmin als onze wetten verdragen kunnen: « Zekere *Jan Boccon*, van het dorp Charencin, kanton Champagne, onlangs als beestenkoper gepatenteerd, verkocht den 7. dezer zijne hoog zwangere vrouw voor den prijs van *dertig franken*, welke dadelijk betaald werden; zijn voornemen was zeker, om in eens de middelen te verkrijgen tot betaling van zijnen aanslag in de patenten. Hij verbond zich, om zijne vrouw *met een touw om den hals* te zullen leveren, in tegenwoordigheid van den Maire der gemeente, en de koop zou ook ter goeder trouw van zijnen kant volbragt

zijn, indien zijne vrouw, welke niet vastgebonden wilde zijn, en de Maire der gemeente dit niet belet hadden. Daar de verkooper het ontvangene geld niet wil teruggeven, zal de zaak misschien nog voor den regter komen. (*Constitutionnel.*)

— Men meldt uit Barcelona, dat de heer *Deniso*, fiscaal in het koninklijke geregtshof aldaar, naar Olot was gezonden, om aan den beruchten *Jeps del Estanys* eenige hoop op het behoud van zijn leven te doen opvatten, ten einde op die wijze nog iets meer van hem te vernemen, met opzigt tot de benden, waarvan hij het hoofd is geweest; — doch dat hij, zoodra men alles, wat men wenschte, van hem gehoord had, met nog drie anderen is doodgeschoten. — *Jep* was ongeveer 70 jaar oud. Hij had zich sints veertig jaren in Catalonie berucht gemaakt, eerst als smokkelaar, vervolgens als partijganger, en laatstelijk als hoofd eener bende, welke voor de oppermagt der geestelijkheid streed.

BRUSSEL, den 27. Februarij.

Men weet, dat de heer *C. Asser*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, referendaris bij het ministerie van justitie en secretaris der commissie tot de redactie van het wetboek van strafregt, voor eenigen tijd een werkje uitgegeven heeft, betrekkelijk het criminele regt. Bij hetzelve heeft hij ook de doodstraf behandeld en zich voor het behoud derzelve verklaard. De heer *E. Ducpetiaux*, die zich sedert eenigen tijd met dit onderwerp opzettelijk heeft bezig gehouden, heeft gemeend den heer referendaris te moeten bestrijden en daartoe een geschrift aan de drukpers geleverd, onder den titel van: *Verdediging van de doodstraf, door den heer* C. ASSER, *enz., met eenige kritische aanmerkingen.* De uitgave van dit geschrift was begonnen, toen Maandag morgen, den 25. dezer, de procureur des Konings, met den regter van instructie, eenen commissaris van politie en een agent, bij den boekverkooper *Tarlier*, uitgever van dit geschrift, is gekomen, om de hand te leggen op alle exemplaren, die zich in den winkel bevonden, en aanteekening te maken van alle reeds verzondene of verkochte exemplaren. De schrijver, de heer *E. Ducpetiaux*, en de heeren *Tarlier* en *Weissenbruch*, uitgever en drukker, worden vervolgd: 1.) wegens *vervalsching*, uit hoofde van den titel des geschrifts, daar de heer *Asser* geene verdediging van de doodstraf onder dien titel heeft uitgegeven; 2.) wegens *gedeeltelijken nadruk*, door de bewijsredenen van den heer *Asser* woordelijk over te nemen, om die te wederleggen; 3.) wegens *bedriegerij*, door zich van den naam van den heer *Asser* te bedienen, om aan het geschrift gewigt bij te zetten; 4.) wegens *laster*, daar de heer *Asser* aan den haat en de verachting zijner medeburgers wordt blootgesteld, door het overnemen van het door hem geschrevene, onder den titel van *verdediging.* (*Cour. des Pays-Bas.*)

— De aardbeving van den 23. dezer, is ook in een gedeelte der provincien Zuid-Holland en Zeeland waargenomen.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 29. Februarij 1820 had er te *Murcia* een hevig oproer plaats en werden al de gebouwen der *Inkwisitie* door het volk gesloopt.

Den 1. Maart 1643 werd het verbond van guarantie tusschen *Frankrijk* en de *Nederlanden* gesloten.

Den 1. dito 1813 vereenigde *Pruissen* zich met *Rusland*, om tegen *Frankrijk* te oorlogen.

Den 1. dito 1815 werd het tractaat tusschen *Oostenrijk*, *Engeland*, *Rusland* en *Pruissen* te *Chaumont* geteekend.

ARNHEM, den 1. Maart.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 29. Feb.	2 El	1 Palm	5 Duim;	gewassen 0 D.	gevallen	0 D.
Den 1 Maart	2 El	1 Palm	0 Duim;	gewassen 0 D.	gevallen	5 D.

TOONEELBERIGT.

De Nederduitsche Tooneelisten, onder Directie van de heeren *ORELT*, *KUP* en *DE KONING*, zullen de eer hebben te vertoonen:

Voor eene extra Representatie,

Op Zaturdag den 1. Maart 1828:

DE JONG GEHUWDE FRANSCHMAN,

Nieuw geestig *Blijspel* in 3 Bedrijven, naar het Fransch (*La Jeune Mari*) van MAZÈRES, door H. VAN OVERVELT KUP.

Gevolgd van:

DE SOLDAAT DOOR DWANG.

Kluchtig *Zangspel*, in een Bedrijf, naar het Fransch. De heer ORELT (de eenige Hollandsche Tooneelspeler, welke de rol van LUKAS, zijnde die van den *Soldaat door Dwang*, zoo te *Amsterdam* als elders meer dan vijftigmalen heeft uitgevoerd,) zal dezelve dien avond voor het *laatst* in dit Zangspel vervullen.

† † † De Notaris *G. C. van REUSEKOM*, residerende te *Hattem*, als daartoe behoorlijk gekommitteerd, zal, namens zijne principalen, ten overstaan van het Vredegeregt des Kantons *Hattem*, op Dingsdag den 25. Maart 1828, des namiddags om drie uren, in het Logement *de Vos*, te *Hattem*, doen inzetten en vier weken daarna, den 22. April, ter zelfder plaatse en ure, finaal aan de meestbiedenden verkoopen:

Een achtkante WIND-STEEN-OLY-MOLEN, met dubbel WERK; voorts annexe BEHUIZINGE voor de Werklieden, KANTOOR, PAARDENSTAL, ruim PAKHUIS en HOFGROND, staande en gelegen even buiten de stad *Hattem*, Provincie *Gelderland*, zijnde deze Molen in den jare 1803 nieuw gebouwd en ingerigt tevens tot een Pelwerk; alles te aanvaarden dadelijk na den slag.

Informatien te bekomen bij den Heer Mr. *E. SCHEIDIUS*, Advokaat te *Arnhem*, bij de Heeren Mr. *J. A. SANDBERG*, Advokaat en *G. LUTTENBERG*, Procureur te *Zwolle* en ten Kantore van voornoemden Notaris te *Hattem.*

§ § § Op Woensdag den 12 Maart aanstaande, des voordemiddags ten negen ure, openbare verkooping van eene aanzienlijke partij zware en schoone EIKEN BOOMEN, meest voor Scheeps-Timmerhout geschikt, staande in het Bosch de *Heeren-Mende*, nabij de stad *Ahuis*, op Pruissisch Grondgebied, niet ver van de bevaarbare rivier *de Berkel* gelegen.

De Verkoops-Konditien kunnen, van den 1. Maart af aan, bij den Heer Rentmeester *GANSZ*, te *Ahuis*, alsmede bij de Ondergeteekenden, worden ingezien.

Boekhold, den 22. Februarij 1828.

De Vorstelijke Salm Salmsche Rentkamer,

KORBACH.

MEIJER.

† † † Te *Zutphen* zal, in het openbaar, in het Koffijhuis *het Zwijnshoofd*, 's namiddags ten twee ure, op den 3. Maart 1828, bij inzetting geveild en op den 17. Maart 1828, naar genoegen geldende, verkocht worden een zeer ruim, weldoortimmerd HUIS en ERF te *Zutphen*, in de Waterstraat V 668, met achtergelegen TUIN, mitsgaders STALLING en KOETSHUIS, in de Bakkerstraat uitkomende.

§ § § Men vraagt, in twee perceelen vaste Goederen, ter waarde van *f* 5000 à *f* 5500, voor Eerste Hijpotheek, een KAPITAAL van *f* 2000. — Die genegen zijn deze som op te schieten, gelieven zich met gefrankeerde brieven, onder de Letters B. en B. te vervoegen ter Boek- en Courant-Drukkerij van *C. A. THIEME*, te *Arnhem.*

§ § § Bij Besluit van Z. M. in dato 31 Maart 1826.

GROOTE VERLOTING te *KAHL*,

In het Koningrijk *Beijeren*. Ten bedrage van Ned. Cour. *f* 422,039, waarvan een geheel origineel Lot kost *f* 10.75 Ned. Cour.

Deze zoo bekende voordeelige Verloting verdient de voorkeur boven alle de plaats gehad hebbende van dien aard; zoo om het klein aantal Aandeelen waaruit dezelve bestaat, als om den aanzienlijken hoofd-prijs, welke bovendien om deszelfs alleraangenaamste ligging en jaarlijksche rijke opbrengst, den gelukkigen winner de benijdenswaardigste bezitting oplevert.

Zij bevat 1043 prijzen, waarvan de hoofdprijs de waarde bedraagt van ruim Ned. Cour. *f* 380,000. — De overige Geldprijzen zijn van Ned. Cour. *f* 10,000, *f* 3000, *f* 2000, *f* 1500, *f* 1000, *f* 500, *f* 350, *f* 100, *f* 50 en zoo dalende tot *f* 10, te zamen makende een bedrag van *f* 422,039 Ned. Cour.

De Trekking zal in het openbaar plaats hebben den 31. Mei aanstaande, ten overstaan van de Directie en het Hoog Geregt van *Kaltenberg*, in *Beijeren.*

Diegenen welke Aandeelen verkiezen te bekomen, vervoegen zich in tijds ten Kantore van de Ondergeteekenden, of bij hunne Correspondenten. De Geldprijzen kunnen na afloop der Trekking, als naar gewoonte, ten hunnen Kantore worden ontvangen.

Het plan, inhoudende de prijzen dezer Verloting, wordt met de Teekening der Goederen, gratis bij de Aandeelen uitgereikt.

De lijsten der winnende nummers zullen na de trekking ter inzage aan de deelnemers worden gezonden.

Namens de Directie,

L. DEUTZ en COMP.,

St. Michielsplaats No. 574 te Brussel.

Amsterdam, op den Dam, No. 8.

De Aandeelen zijn te bekomen bij den Heer *S. D. SANDERSLEBEN*, te *Arnhem*, en alle verdere Heeren Correspondenten.

*** Bij *G. T. N. SURINGAR*, Boekhandelaar te *Leeuwarden*, zijn van de pers gekomen:

H. TIMMERS, in leven Predikant te Sneek, TIENTAL LEERREDENEN, met een VOORBERIGT, door I. IJSBRANDS, Pred. te *Leeuwarden*, gr. 8vo.	*f* 2.40
C. G. SALZMANN, de HEMEL OP AARDE, derde verbeterde druk, gr. 8vo.	- 3.00
J. L. NIERSTRASZ, junior, GEDICHTEN, in karton, met vignet (uit den KRUISMAN en VAN MIER), gr. 8vo	- 3.60
J. L. NIERSTRASZ, JOHN HOWARD, Dichtstuk, met portret, door VELIJN, kl. 8vo.	- 1.20
W. H. WARNSINCK, Bz., DE TOEKOMST, Dichtstuk in drie zangen, in karton, met vignet, door ...	- 1.80
W. H. SURINGAR, HERINNERINGEN EN WENKEN, TOT ONDERHOUDING VAN HET GELEERDE VOOR JONGE LIEDEN, die de Scholen hebben verlaten; 3de deel 1ste stuk	- 0.60
R. C. RYKENS, DE LIEVE BETJE, of het eerste leesboekje voor de MEISJES SCHOLEN, ... met plaatjes	- 0.30
R. G. RYKENS, DE BRAVE JULIA, of het tweede leesboekje voor de MEISJES SCHOLEN, met plaatjes	- 0.15
R. C. RYKENS, ROOSJE VROOMHART, of het derde leesboekje voor de MEISJES SCHOLEN, met plaatjes	- 0.25

Voorstaande Werken zijn mede, verkrijgbaar bij de Boekhandelaars *W. BRAVE*, te *Amsterdam*, en voorts verkrijgbaar bij alle voorname Boekhandelaren in dit Rijk.

*** In den loop des vorigen jaars is bij *C. A. THIEME*, te *Arnhem* uitgegeven en in de voornaamste Boekwinkels van het Rijk verkrijgbaar gesteld:

I. F. KÖPPEN, Mengelingen uit het gebied der Geschiedenis, Nieuwere Staathuishoudkunde, Wijsbegeerte en Letterkunde, naar het Hoogduitsch vrij bewerkt. Tweede deel.	
Wijsbegeerte en Letterkunde	*f* 2.50.
Idem 2 deelen compleet	- 5.00.
II. Zedelijke en Godsdienstige vertoogen, door F. HEERSPINK, predikant te *Harlingen*	- 1.60
III. Lauwerkransje, tot belooning en aanmoediging, met 5 gekleurde plaatjes en vignet	*f* 0.75.
IV. Het beleg van Maastricht in 1579; met geschied- en krijgskundige aanteekeningen, door J. G. W. MERKES, 1e Luit. Ingenieur	*f* 1.40.
V. CARL NICOLAÏ, over Zelfkennis, Menschenkennis en Verkeering met Menschen; naar het Hoogduitsch, door W. GOEDE. *Tweede druk*, 2 deelen	- 3.75.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.